

REFERAT 2025

KKR NORDJYLLAND

Dato: 11-04-2025 10:00
Sted: Hotel Scandic Aalborg Øst,
Hadsundvej 200, Aalborg Øst

Mission

KL bidrager til at udvikle og fastholde et stærkt lokalt demokrati. KL varetager kommunernes fælles interesser og er kommunernes samlede forhandlingsorganisation, videnscenter og forum for fælles initiativer og beslutninger.

Vision

KL opnår, med et helhedsperspektiv på opgaveløsningen, indflydelse og resultater på kommunernes vegne, til gavn for borgerne og samfundet.

Deltagerfortegnelse.....	3
1. Godkendelse af referat	4
1.1. Godkendelse af dagsorden	4
1.2. Godkendelse af referat	4
2. Siden sidst.....	6
2.1. Siden sidst.....	6
3. Regionalpolitiske sager	8
3.1. Kommunernes økonomiforhandlinger for 2026	8
3.2. Temadrøftelse – STIME, lettilgængelige tilbud, ventetider, mm	9
3.3. Vækst Via Viden	11
3.4. Afrapportering vedr. central udmelding for udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug	13
3.5. Orientering - status på socialområdet	15
3.6. Orientering – aftale om reform af professionsbachelor og erhvervsakademiuddannelserne i Danmark.....	19
3.7. Status på implementeringen af sundhedsreformen.....	21
3.8. Orientering – Aftale om Rød løber til produktionsvirksomheder	23
4. Punkter til næste møde	26
4.1. Sager til næste møde	26
5. Eventuelt.....	27

Deltagerfortegnelse

Deltagere

Lasse Frimand Jensen (A) Aalborg Kommune
Mogens Christen Gade (V) Jammerbugt Kommune
Jes Lunde (B) Aalborg Kommune
Anna Aaen (Ø) Aalborg Kommune
Henning Jørgensen (F) Brønderslev Kommune
Mogens Jespersen (V) Mariagerfjord Kommune
Mikael Klitgaard (V) Brønderslev Kommune
Karsten Thomsen (A) Frederikshavn Kommune
Daniel Nyboe Andersen (B), Aalborg Kommune
Jesper Greth (V) Rebild Kommune
Asger Andersen (A) Vesthimmerlands Kommune
Thomas Hjorth (O) Frederikshavn Kommune
Hans Ejner Bertelsen (V) Morsø Kommune
Niels Jørgen Pedersen (V) Thisted Kommune
Lars E. Sørensen (D), Brønderslev Kommune

Afbud

Brian Nielsen (D), Thisted Kommune
Lene Schmidt Aalestrup (C) Rebild Kommune
Per Bach Laursen (V) Vesthimmerlands Kommune
Leif Skaarup (A) Mariagerfjord Kommune
Jens Kristian Yde (C) Thisted Kommune
Tobias Birch Johansen (V) Læsø Kommune
Mai-Britt Beith (A) Hjørring Kommune
Søren Smalbro (V) Hjørring Kommune
Ulla Vestergaard (A) Thisted Kommune

1. Godkendelse af referat

1.1. Godkendelse af dagsorden

SAG-2018-00981 hast

Baggrund

Godkendelse af KKR Nordjyllands dagsorden til mødet den 11. april 2025.

Indstilling

Det indstilles at KKR Nordjylland godkender dagsordenen.

Sagsfremstilling

Dagsorden er udsendt den 4. april 2025.

Dagens program er følgende:

- 8.30-9.00 - Ankomst
- 9.00-10.00 – Gruppemøder
- 10.00-12.00 – KKR-møde
- 12.00-12.30 – Frokost

Beslutning

KKR Nordjylland godkendte dagsordenen.

1.2. Godkendelse af referat

SAG-2025-00681 hast

Baggrund

Godkendelse af referat fra KKR Nordjyllands møde den 7. februar 2025.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland godkender referatet fra KKR Nordjyllands møde den 7. februar 2025.

Sagsfremstilling

Referatet er udsendt den 11. februar 2025. Der er ikke indkommet bemærkninger til referatet

Beslutning

KKR Nordjylland godkendte referatet.

2. Siden sidst

2.1. Siden sidst

SAG-2025-00681 hast

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra BRN

Formand for BRN (Business Region North Denmark), Per Bach-Laursen, giver en kort orientering.

Orientering vedrørende CO2vision

Formand for konsortiet CO2Vision, Mogens Christen Gade, giver en kort orientering.

Orientering om Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO)

Mogens Christen Gade giver en kort orientering.

Orientering fra Erhvervshus Nordjylland

Formand for Erhvervshus Nordjylland, Mogens Christen Gade, giver en kort orientering.

Orientering fra møde i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEB)

KKR Nordjyllands repræsentant i DEB, Niels Jørgen Pedersen, giver en kort orientering.

FjordPtX - bæredygtigt flybrændstof

I forbindelse med den grønne omstilling, så er der stor fokus i Nordjylland på lagring og anvendelse af CO2. Via FjordPtX samarbejdet, arbejdes der f.eks. på at understøtte målsætningen om CO2-neutralitet i 2050 samt skabe grundlag for at tilbyde grønne brændsler, herunder bæredygtigt flybrændstof.

Udover at understøtte Nordjyllands position som et grønt fyrtårn, så bidrager arbejdet i FjordPtX bl.a. til selvforsyning ift. brændsel, understøtter CO2Vision, mm. Mulighederne for at anvende bæredygtigt flybrændstof har været drøftet med flere parter, bl.a. Forsvarets Flyvåben.

Formand for KKR Nordjylland, Lasse Frimand Jensen motiverer punktet.

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

BRN

Lasse Frimand Jensen, næstformand i BRN, orienterede kort om det kommende møde i BRN, hvor der er lagt op til drøftelse af EU-kontor, Vækst Via Viden samt interessevaretagelse ift. grøn infrastruktur og forsvarsområdet.

CO2Vision

Mogens Christen Gade orienterede om arbejdet i CO2Vision, bl.a. DEB's evaluering af CO2Vision, behovet for den nødvendige infrastruktur i Nordjylland m.m.

Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO)

Mogens Christen Gade orienterede om arbejdet i FRO, herunder at der var flere nordjyske projekter, der fik midler fra fonden i sidste omgang.

Erhvervshus Nordjylland

Mogens Christen Gade orienterede om arbejdet i Erhvervshus Nordjylland, herunder at bestyrelsen har besluttet at udarbejde en analyse af produktiviteten i Nordjylland – i samarbejde med flere aktører (herunder BRN).

DEB

Niels Jørgen Pedersen orienterede om arbejdet i DEB, som fortsat er et meget bureaukratisk organ – dog tilfredshed med de formøder, som KL afholder inden møderne. Konkret fylder produktivitet, forenkling af kommunikation og administration i erhvervsfremmesystemet, arbejdet med erhvervsfyrtårne og klyngerne mm.

FjordPTX

Lasse Frimand Jensen orienterede om FjordPTX, som er et projekt, der skal producere grønt brændstof til flyindustrien. Fra nordjysk side ses en forsvarsvinkel, idet der er potentiale for at sikre en indenlandsk leverance af grønt flybrændstof til Forsvaret. Der arbejdes med en henvendelse til forsvarsministeren og de nordjyske folketingsmedlemmer om sagen.

3. Regionalpolitiske sager

3.1. Kommunernes økonomiforhandlinger for 2026

SAG-2025-00681 haan/hast

Baggrund

Forberedelsen af økonomiforhandlingerne for 2026 er i gang. Forhandlingerne kommer til at finde sted i en tid præget af stor usikkerhed som følge af den sikkerhedspolitiske situation. Samtidig er mange af de kommunale serviceområder præget af et større antal reformer og udspil fra regeringen.

KL's bestyrelse ønsker på den baggrund at få input fra de fem KKR ved møderne i april 2025 til opmærksomhedspunkter i det kommende forhandlingsforløb.

Drøftelsen rammesættes på mødet af Morten Mandøe, cheføkonom og direktør i KL.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland drøfter økonomiforhandlingerne for 2026 med henblik på at give input til KL's bestyrelse.

Sagsfremstilling

Økonomiaftalen for 2025 gav et sporskifte for den kommunale velfærd i kraft af det største løft af servicerammen i 15 år. Med aftalen fik kommunerne under ét mulighed for at udvikle velfærden, men der er fortsat kommuner med en presset økonomi. Det er derfor afgørende, at kommunerne med ØA26 får de nødvendige økonomiske rammer, som kan understøtte investering i velfærden.

Forhandlingerne for 2026 finder sted i en periode, hvor den sikkerhedspolitiske usikkerhed dominerer dagsordenen, og i høj grad sætter rammerne for indenrigspolitikken. Udviklingen går hurtigt, og det er meget vanskeligt at forudse, hvilken situation landet står i bare få måneder ud i fremtiden. Det betyder, at forhandlingssituationen er mere usikker end den har været i mange år. Sikker er det dog, at situationen har medført nye prioriteter for regeringen, herunder en væsentlig forøgelse af forsvarsudgifterne.

Konteksten for forhandlingerne er desuden præget af de mange reformer og udspil på de kommunale serviceområder, som er blevet præsenteret det seneste år. Udmøntning af reformøkonomien kommer formentlig til at sætte sit præg på forhandlingen (f.eks. på beskæftigelse og sundhed) ligesom øko-

nomiaftalen kan bruges som anledning for kommunerne til at påvirke implementeringen af reformerne.

Beslutning

Kristian Vendelbo, administrerende direktør i KL, indledte mødet med et kort oplæg for at rammesætte ØA26-drøftelsen.

KKR Nordjylland drøftede sagen, hvor følgende opmærksomhedspunkter blev fremhævet:

- Aftalen omkring grundskyld og likviditet blev positivt modtaget i Nordjylland sidste år.
- Fortsat fokus på puljen for vanskeligt stillede kommuner
- Det blev bemærket, at der er mange forhold i spil i de kommende forhandlinger, herunder økonomien i sundhedsreformen, de mange reformer, udviklingen på beskæftigelsesområdet og socialområdet mm.
- Det blev fremhævet, at de kommunale beredskaber står overfor en helt anden opgave og af andre dimensioner end hidtil.
- Opmærksomhed på, at kommunerne i Danmark er differentieret udfordret, derfor vigtigt at sikre sammenhæng mellem skat og serviceniveau.

3.2. Temadrøftelse – STIME, lettilgængelige tilbud, ventetider, mm

SAG-2025-00681 hast

Baggrund

Borgmestrene har på mødet i Kontaktudvalget d. 14. marts haft en bred drøftelse med Regionsrådets formandskab ift. samarbejdet med Børne- og Ungepsykiatrien, STIME, de lettilgængelige tilbud, ventetider, mm.

På baggrund heraf er der efterspurgt en drøftelse af emnet i KKR Nordjylland på mødet d. 11. april.

På mødet deltager Jan Mainz, direktør i Psykiatrien i Region Nordjylland, og Morten Lund, direktør i Vesthimmerlands Kommune, med indlæg for at rammesætte drøftelsen i KKR Nordjylland.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager oplæggene til efterretning og drøfter sagen.

Sagsfremstilling

Lettligængelige tilbud

Opbygningen af et lettilgængeligt tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel er en del af den politiske aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed, som blev indgået i 2022.

Det er aftalt, at kommunerne skal påbegynde implementeringen i 2024, og tilbuddet skal være fuldt implementeret inden 1. januar 2026. Til drift af tilbuddet er der afsat 247 mio. kr. årligt, som fordeles blandt landets kommuner.

Tilbuddet skal være gratis og tilgængeligt i alle kommuner, og børn, unge og forældre skal kunne henvende sig uden henvisning. Målgruppen er børn og unge fra børnehaveklassen (5-6 år) til og med det 17. år, der oplever symptomer på psykisk mistrivsel. Det er ambitionen, at det nye tilbud skal forkorte tiden fra, at børn og unge oplever psykisk mistrivsel, til den rette behandling sættes i gang.

STIME

I Nordjylland er kommunerne gået sammen med Psykiatrien i Region Nordjylland om samarbejdsformen STIME, der står for 'Styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed. Psykiatrien bidrager med uddannelse, supervision og rådgivning. Målet er at sikre effektiv hjælp baseret på psykiatrifaglig specialviden i nærmiljøet, inden problemerne vokser sig store.

STIME udgør et delelement ift. kommunernes lettilgængelige tilbud. I Nordjylland er der etableret et STIME Partnerskab mellem kommunerne og Psykiatrien omkring arbejdet med STIME. Herunder kompetenceudvikling af kommunale medarbejdere, prioritering af arbejdet, mm.

Ventetider i Børne- og Ungepsykiatrien

Øget pres på Psykiatrien, samt udfordringer med at fremskaffe medarbejderressourcer, har påvirket ventetiderne i Børne- og Ungepsykiatrien negativt. Region Nordjylland har stor fokus på udfordringen, både politisk og administrativt, hvor der bl.a. er prioriteret ekstra ressourcer i Regionens budget, og via nationale aftaler, til opgaven; der forsøges at indgå aftaler med private udbydere; samt arbejdes der i samarbejde med kommunerne ift. henvisningspraksis, alternative tilbud i det tværsektorielle, mm. Herudover, så har det været forsøgt at indgå samarbejder med private speciallæger, men imidlertid uden at det har resulteret i nogle aftaler.

Dialog ml. Psykiatrien og de nordjyske kommuner

Region Nordjyllands Psykiatri har haft indledende med Børne- og Ungedirektørkredsen omkring samarbejdet og de udfordringer som er på området. Kommunerne har generelt udtrykt bekymring over udviklingen i ventetider, tempoet for kompetenceudvikling af kommunale medarbejdere i forhold til

STIME, samt dækningen af STIME-indsatsen. Det er aftalt, at parterne sammen vil følge arbejdet tæt og der planlægges løbende møder over den kommende tid for at råde bod på udfordringerne.

Beslutning

Punktet blev indledt med oplæg fra Jan Mainz, psykiatridirektør i Region Nordjylland, og Morten Lund, direktør i Vesthimmerlands Kommune.

KKR Nordjylland drøftede efterfølgende sagen, hvor følgende blev bemærket:

- Kommunerne har fokus på at leve op til aftalen om de lettilgængelige behandlingstilbud, hvor STIME indgår som et delelement. Derfor er der fokus på at sikre den rigtige kompetenceudvikling til opgaverne.
- KKR Nordjylland udtrykte bekymring for ventetiderne i børne- og ungepsykiatrien. Region Nordjylland har stor fokus på udfordringerne og har igangsat flere tiltag for at rette op på disse, f.eks. udbud ift. private, muligheder ift. udenlandsk arbejdskraft, m.m.

3.3. Vækst Via Viden

SAG-2025-00681 hast

Baggrund

Siden 2016 har Vækst Via Viden gennem et bredt partnerskab mellem aktører på erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet matchet nordjyske virksomheder med højtuddannede; både studerende og færdiguddannede. Dette har bidraget til – og gør det fortsat – at nordjyske virksomheder får styrket deres vækst og udvikling gennem tiltrækning og fastholdelse af højtuddannede.

I perioden fra 2016 til august 2023 er der sket mere end 2.800 match i Vækst Via Viden. Match er etableret som f.eks. studieprojektsamarbejde, studiepraktik, studiejob, virksomhedspraktik, løntilskud, ordinært job og ordinært job med SMV:Vækstpilot, og ved at en eller flere samarbejdspartnere har understøttet virksomhederne i at identificere deres behov for arbejdskraft og efterfølgende at understøtte i rekrutteringsprocessen.

De mange ansættelser, der sker hver dag mellem jobsøgere og virksomheder og uden støtte fra medarbejdere fra erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet, registreres ikke som match i Vækst Via Viden.

Punktet indledes af et oplæg fra Morten Lund, direktør i Vesthimmerlands Kommune og formand for styregruppen for Vækst Via Viden.

Indstilling

Det indstilles at KKR Nordjylland

- tager orientering til efterretning
- beslutter måltal for Vækst Via Viden i 2025
- drøfter relevante perspektiver for Vækst Via Viden samarbejdet.

Sagsfremstilling

Vækst Via Viden permanentgøres 1. januar 2024

Siden den 1. januar 2024 er Vækst Via Viden blevet en permanent indsats i Nordjylland, hvilket KKR Nordjylland besluttede i efteråret 2023. I den forbindelse gav Business Region North Denmark sin politiske opbakning til Vækst Via Viden og gav ligeledes en rammebevilling på i alt 450.000 kr. i perioden 2024-2026 til dækning af udgifter til kick-off arrangement, netværksaktiviteter, der kan binde parterne sammen i samarbejdet samt understøtter med ny viden, best practices, og metoder til arbejdet, ligesom der kan være behov for at midler til intern og ekstern markedsføring.

Som led i at Vækst Via Viden er blevet permanentgjort fastsættes måltal nu for et år ad gangen. I 2024 blev måltallet fastsat til i alt 720 match, som blev fordelt ud på de mange partnere i samarbejdet. Desuden blev det besluttet, at Vækst Via Viden i særlig grad skal have sin opmærksomhed på følgende fokusområder: International arbejdskraft, grøn og digital omstilling, samt samarbejde mellem partnerne. Endelig ligger det som et ønske, at 60 pct. af de etablerede match mellem virksomheder og højtuddannede finder sted uden for Aalborg.

./. **Resultat for måltal i 2024**

Den primære aktivitet i Vækst Via Viden er match mellem nordjyske virksomheder og højtuddannede og i perioden. Status for 2024 viser, at de mange samarbejdspartnere er lykkedes med at understøtte 825 match (måltallet var 720).

I denne opgørelse er også medtaget match, der er sket i perioden september 2023 til og med december 2023. Disse måneder lå mellem ophør af Vækst Via Viden 2.0, som udløb ved udgangen af august 2023, og opstart af nuværende Vækst Via Viden samarbejde, med opstart den 1. januar 2024

Den geografiske fordeling opgjort på indenfor/udenfor Aalborg Kommune viser, at ca. 50 pct. af de etablerede match er sket hos virksomheder i Aalborg Kommune, mens de resterende 50 pct. er hos virksomheder i de øvrige nordjyske kommuner. Der er dermed potentiale for fortsat øget geografisk spredning.

I forhold til fokusområdet 'Samarbejde mellem partnerne', så viser opgørelsen, at ud af de 825 match, som er etableret med hjælp fra en medarbejder fra et jobcenter, erhvervskontor, uddannelsesinstitution, mv., så har de centrale rekrutteringsservices været involveret i 47 match, svarende til 6 pct. af matchene. Hjælp fra en rekrutteringsservice indebærer, at de understøtter rekrutteringsprocessen ved at finde egnede studerende eller færdiguddannede, der matcher virksomhedernes ønsker.

Understøttende Vækst Via Viden aktiviteter i 2024

Med henblik på at markere en permanent Vækst Via Viden indsats gældende fra 2024 og bidrage med opmærksomhed omkring indsatsen for den brede partnerskreds og virksomheder, blev der i marts 2024 afholdt et stort kick-off arrangement hos AAU Create med over 100 deltagere og en række inspirations- og caseoplæg.

Desuden arbejdes der i regi af styregruppen for Vækst Via Viden med at etablere en styrket og strategisk funderet kommunikations- og markedsføringsindsats, der skal bidrage til at udbrede viden om Vækst Via Viden indsatsen til den primære målgruppe; virksomheder. Derfor er der nedsat en fast kommunikationsgruppe med repræsentanter fra samarbejdspartnerne, der skal arbejde med den strategiske kommunikation og med planlægning af kampagneindsats.

Måltal for 2025

Med henblik på fortsat at kunne adressere de mange udfordringer i Nordjylland med lav produktivitet, højtuddannede der forlader regionen, samt udfordringer med at igangsætte grøn og digital omstilling anbefaler den brede partnerkreds, at måltal for 2025 igen bør være 720 match, hvilket er på niveau med 2024. Fordelingen mellem parterne vil være tilsvarende fordelingen for 2024.

Kredsen af beskæftigelsesdirektører og kommunaldirektørkredsen har drøftet sagen og anbefaler måltallet til godkendelse.

Beslutning

KKR Nordjylland drøftede sagen og godkendte måltallet for 2025.

3.4. Afrapportering vedr. central udmelding for udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug

SAG-2025-00681 hast

Baggrund

Social- og Boligstyrelsen har sendt centrale udmeldinger til kommunerne ift. målgruppen af udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug. En administrativ styregruppe og arbejdsgruppe, nedsat på tværs af de fem KKR-områder, har udarbejdet en afrapportering til godkendelse i de 5 KKR'er.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland godkender afrapporteringen på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug, og sender den til orientering i kommunerne.

Sagsfremstilling

Den centrale udmelding fra Social- og Boligstyrelsen

Social- og Boligstyrelsen har med lov om social service § 13 b, stk. 2 og 3 kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser til kommunalbestyrelserne, hvis Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov herfor. I 2019 bad styrelsen via en central udmelding i første omgang kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til målgruppen af udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. Kommunerne meldte bl.a. tilbage til styrelsen at grundet styrelsens definition af, at målgruppen skulle have behov for døgnbehandlingsindsatser, så havde kommunerne kendskab til meget få kvinder i målgruppen.

I 2022 bad styrelsen igen kommunerne om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen. Kommunerne svarede her bl.a., at kvinder i målgruppen altid tilbydes en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel indsats.

./. Styrelsen har i maj 2024 udsendt en fornyet behandling af den centrale udmelding om døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug. Her bliver kommunerne bedt om at koordinere og konkretisere et løsningsforslag mht. tilbudsstrukturen til målgruppen i den enkelte region. Det er vurderet, at der skulle udarbejdes en afrapportering på tværs af alle 98 kommuner, da opgaven med etablering af en døgnbehandlingsindsats til målgruppen, ikke hører til i kommunalt regi.

Til udarbejdelsen af en samlet og koordineret besvarelse fra kommunerne har der på tværs af de fem KKR-områder derfor været nedsat en administrativ styregruppe og arbejdsgruppe. Styregruppen bag den fælleskommunale afrapportering er enige om, at målgruppen af udsatte gravide med rusmiddelbrug er en sårbar gruppe, der har brug for specialiseret hjælp. Afrapporteringen behandles i de fem KKR-områder i april 2025 og sendes derefter til behandling i kommunerne.

Afrapporteringen skal sendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 31. maj 2025.

./. *Afrapportering som besvarelse af den fornyede behandling*

Hovedkonklusionerne i afrapporteringen er, at ekspertisen til håndtering af denne specifikke målgruppe findes i de regionale familieambulatorier. På den baggrund foreslås det i afrapporteringen, at opgaven med etablering og drift af døgnbehandlingstilbud til målgruppen bør placeres i regionerne i tilknytning til familieambulatorierne og med fuld statslig finansiering.

Styregruppen vurderer, at målgruppen af gravide med et skadeligt rusmiddelbrug med behov for døgnbehandlingsindsats primært hører til på sundhedsområdet grundet behovet for faglighed og kendskab til hhv. graviditetsområdet og håndtering af de skadelige sundhedseffekter ved indtag af rusmidler. Det er i familieambulatorierne, at målgruppen vil kunne modtage en højt specialiseret, tværfaglig og individuel indsats.

Styregruppen anerkender i afrapporteringen, at målgruppen findes, men at den er meget begrænset i en kommunal kontekst. I tillæg hertil ligger kommunernes primære faglighed i forhold til målgruppen i at sikre misbrugsbehandling, samt støtte op om en helhedsorienteret og højt faglig sundhedsindsats i samarbejde med familieambulatorierne.

Fokus i afrapporteringen er dermed at understrege, at opgaven med at tilbyde et højt specialiseret døgnbehandlingstilbud ikke er en kommunal opgave men derimod en regional opgave. I dette perspektiv har styregruppen valgt ikke at komme med input til dimensionering af døgntilbuddene, placering af døgntilbuddene, indretning af døgntilbuddene etc., da det vil være i styrelsens samspil med regionerne og Sundhedsstyrelsen, at denne konkretisering bør findes sted.

Den Administrative Styregruppe på det specialiserede socialområde, anbefaler over KKR Nordjylland, at afrapporteringen godkendes, hvorefter den sendes til orientering i de relevante kommunale udvalg/kommunalbestyrelserne.

Beslutning

KKR Nordjylland godkendte afrapporteringen på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug.

3.5. Orientering - status på socialområdet

SAG-2025-00681 kanm/hast

Baggrund

Regeringen og KL blev som led i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2025 enige om en delaftale på det specialiserede socialområde. I ØA-delaftalen 2025 på socialområdet er der aftalt en række initiativer, som skal styrke kommunernes mulighed for faglig og økonomisk styring. Flere af disse initiativer indgår også i rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet fra maj 2024. Der er i januar 2025 indgået aftale om en række delelementer i disse to aftaler.

Det tværkommunale samarbejde er centralt i løsningen af en række af de udfordringer og aftalte initiativer, og KKR vil forventeligt også få en central rolle på området fremadrettet. Sagen giver en status på de centrale initiativer i ØA-delaftalen 2025 og rammeaftalen.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland

- tager sagen til efterretning.
- giver input til status på pulje til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet med henblik på opfølgning i forbindelse med ØA26.

Sagsfremstilling

De aftalte initiativer på socialområdet i ØA-delaftalen 2025 samt i rammeaftalen om handicapområdet kan samlet ses som en reform af socialområdet, der dels indeholder en række lovgivningsmæssige initiativer, der retter sig mod at forenkle sagsbehandlingen og give kommunerne mere fleksible rammer, og dels udgør potentielt meget gennemgribende strukturelle ændringer, der skal gribes af og implementeres af kommunerne.

Status på centrale initiativer i ØA-delaftale og rammeaftale

Som opfølgning på ØA-delaftalen på socialområdet og rammeaftalen om handicapområdet er der indgået en aftale mellem regeringen og en række af folketingets partier om udmøntning af fire initiativer. Der har efterfølgende været lovforslag i høring, og de forventes fremlagt i folketinget i løbet af april 2025.

Initiativerne drejer sig om:

Indførelse af beløbsgrænse for alternative tilbud

Der indføres en beløbsgrænse på 10 pct. for alternative tilbud for borgere, som har ret til frit valg i forbindelse med visitation til længerevarende botilbud eller visse botilbudslignende tilbud. Den hidtidige praksis har været, at Ankestyrelsen har godkendt alternative tilbud, der var op til 25 pct. dyrere.

Effektivisering af socialtilsyn

Der gennemføres en række ændringer af lovgivningen om socialtilsynet, som samlet set skal forenkle, målrette og effektivisere socialtilsynet og gøre det mere risikobaseret samt lette tilsynstrykket med 30 pct. Kun 2 pct. af besøgene resulterer i dag i reaktioner i form af, at tilbuddet får et påbud, et skærpet tilsyn eller at godkendelsen trækkes. Desuden er det aftalt, at der igangsættes et arbejde, der skal undersøge mulige regelændringer, der kan dæmme op for snyd og svigt på sociale tilbud.

Forenkling af merudgiftsydelsen (fremover kompensationsydelsen)

Merudgiftsydelsen forenkles ved at indføre ét fast ydelsestrin for alle i målgruppen med kompensationsberettigende udgifter over en minimumsgrænse på 555 kr. og under 2.000 kr. pr. mdr. For borgere, som kan dokumentere særligt høje kompensationsberettigende udgifter, er der mulighed for at få kompensation for konkrete høje kompensationsberettigende udgifter ud fra en positivliste.

Der er desuden aftalt, at der skal være ændrede regler for at forblive på længerevarende botilbud for ægtefæller til afdøde borgere med handicap. Det forventes at omfatte et mindre antal borgere årligt.

Yderligere initiativer

KL arbejder for, at en række af de andre initiativer i ØA-delaftalen omsættes og udmøntes.

Særligt centralt er nedenstående initiativer:

Takstlofter og kapacitetsstyring hjemløseområdet

KL har i samarbejde med Social og Boligministeriet og Finansministeriet udarbejdet en model for kapacitetsstyring, der også har været drøftet i KKR tidligere, herunder KKR's rolle i forhold til kapacitetsplanlægning. Det er afgørende, at potentielle takstlofter sættes hensigtsmæssigt og indgår i en samlet model for kapacitetsstyring. Der er ikke forhandlet en model på plads i folketetinget.

Takstmodel på botilbudsområdet

Det er i ØA25 aftalt, at der skal udarbejdes en ny takstmodel for botilbudsområdet, der skal sikre bedre udgiftsstyring, gennemsigtighed og sammenlignelighed. Det er i ØA25 aftalt, at regeringen vil drøfte det med KL i ØA26 og fremsætte lovforslag i 2026. Der pågår pt. et arbejde i arbejdsgruppe med KL, SBM og FM. Regeringen planlægger desuden at indføre specialeplanlægning på handicapområdet, og det er aftalt, at en ny takstmodel skal have samtidighed med specialeplanlægning, mhp. at sikre at der kan dæmme op for de udgifts-drivende effekter af specialeplanlægning.

Nye rammer for borgere med særligt komplekse problemstillinger

I økonomiaftalen for 2025 er der desuden aftalt et initiativ om styrket kapacitetsstyring og koordinering af oprettelse af botilbudspladser til borgere med særligt komplekse behov. Ekspertudvalget på socialområdet pegede på, at dette område som udgangspunkt ikke er egnet til markedsudsættelse, hvorfor behovet for kapacitetsstyring og myndighedsdeltagelse er ekstra stort her. Status på initiativer skal drøftes i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger for 2026.

Kommunerne har nævnt anlægsloftet som en af barriererne for at øge botilbudskapaciteten. Til at understøtte udvidelsen af botilbudskapaciteten blev det med økonomiaftalen for 2024 derfor, som noget nyt, aftalt at lave en botilbudspulje på 1,5 mia. kr. i perioden 2024-2026, som kommunerne kunne ansøge.

I forbindelse med ØA26 skal der gøres status på erfaringer med botilbudspuljen, hvorfor der ønskes en drøftelse af erfaringer og perspektiver på botilbudspuljen i alle KKR i april.

Lånepulje 2025 og 2026 i KKR Nordjylland

- ./.
- Aalborg, Thisted og Brønderslev Kommune valgte tilbage i 2024 at byde ind på lånepuljen. KKR Nordjylland godkendte de enkelte projektbeskrivelser til endelig fremsendelse på et møde den 19. april 2024. Aalborg og Thisted Kommuner fik tilsagn om adgang til lånepuljen og til de ansøgte beløb. Der er tale om projekter, som på forskellig vis, og i forhold til forskellige målgrupper, vil udvide tilbudskapaciteten i Nordjylland med +30 pladser. Særligt borgere med autisme, men borgere med forskellige adfærds- og udviklingsproblematikker er i fokus. Det er fælles for projekterne, at de nye pladser vil være tilgængelige for andre kommuner.

Den manglende godkendelse til Brønderslev Kommune var begrundet i, at projekterne her ikke var indbefattet inklusionskriterierne for at få adgang til lånepuljen.

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

KKR Nordjylland efterspurgt en temadrøftelse på et kommende KKR-møde omkring udgifter på det specialiserede socialområde, herunder fokus på samspillet med Socialtilsynet, beregning af takster mm. Der ønskes inputs til drøftelsen fra DAS på Socialområdet.

3.6. Orientering – aftale om reform af professionsbachelor og erhvervsakademiuddannelserne i Danmark

SAG-2025-00681 anml/hast

Baggrund

Regeringen, Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har onsdag den 26. marts 2025 indgået en politisk aftale om Reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne i Danmark.

Reformen indebærer en samlet investering på knap 2 mia. kr. (2032), herunder et særligt løft af professionsbacheloruddannelserne på velfærdsområdet.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Med reformen investeres der knap 2 mia. kr. fuldt indfaset i 2032 til det professions- og erhvervsrettede videregående uddannelsesområde. Heraf prioriteres 1.110 mio. kr. (2032) til uddannelseskvalitet, nye uddannelsesveje og efter- og videreuddannelse på professionsbachelorområdet, herunder særskilte løft af bl.a. pædagoguddannelsen, socialrådgiveruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen. Reformens samlede virkning på den strukturelle beskæftigelse er 3.600 fuldtidsbeskæftigede i 2032.

Aftalen flugter i vid udstrækning med det oplæg regeringen præsenterede i oktober 2024, og indeholder derfor et kvalitetsløft og ny tilrettelæggelse af professionsbacheloruddannelserne i form af bl.a. flere undervisningstimer, mere feedback, undervisning på mindre hold, mere øvelsesbaseret undervisning, bedre praktik samt bedre simulations- og værkstedsfaciliteter på sundhedsuddannelserne.

Som noget nyt indeholder aftalen nye ønsker til kommunernes praktikopgave i socialrådgiver- og pædagoguddannelsen. Det fremgår af teksten, at "det er vigtigt for partierne, at de studerende under praktikken modtager løbende vejledning fra uddannede praktikvejledere. Målet er, at praktikstederne på pædagog- og socialrådgiveruddannelserne – evt. klynger af små praktiksteder – har tilknyttet en uddannet vejleder ligesom på sundhedsuddannelserne." Uddannelses- og Forskningsministeriet vil derfor søge at indgå en aftale med KL (og Danske Regioner) om, hvordan ambitionerne om flere praktikvejledere kan indfries, herunder at det er en forudsætning for at blive godkendt som praktiksted på pædagog- og socialrådgiveruddannelserne, at der

er tilknyttet praktikvejledere med uddannelsesbaggrund. Hertil er afsat en reserve på 30 mio. kr. i 2027 stigende til 70 mio. kr. årligt i 2028-2030 og herefter 50 mio. kr. varigt til uddannelse og praktikvejledere, mv.

Derudover har det været et tema i forhandlingerne, om pædagoguddannelsen skulle bevares som en enhedsuddannelse, eller om der skulle etableres en selvstændig uddannelse til socialpædagog. Det fremgår af aftaleteksten, at pædagoguddannelsen fortsat vil indeholde specialiseringsretninger målrettet social-, skole/fritids- og dagtilbudsområdet, og at der skal være større fokus på den social- og specialpædagogiske faglighed i både uddannelsens fælles grundforløb og alle tre specialiseringsretninger. Partierne er enige om, at de studerende skal starte på den mere specialiserede del af uddannelsen tidligere end i dag, dvs. efter 45 ECTS (i dag efter 70 ECTS). Samtidig har aftalepartierne en ambition om, at deres etableres 4-6 udbudssteder, der anvender muligheden for alene at udbyde den specialiseringsretning, der retter sig mod socialområdet. Efter to gennemløb af den nye pædagoguddannelse skal der følges op på, om uddannelsen samlet set klæder de studerende godt nok på i forhold til det socialpædagogiske område, samt i forhold til en eventuel påvirkning på rekrutteringen til dagtilbuds- og skole/fritidsområdet. Udviklingsarbejdet til en ny pædagoguddannelse forventes igangsat før sommerferien mhp. første optag i sommeren 2027.

Derudover indeholder aftalen nye initiativer ift. merituddannelser og videre- og efteruddannelse: Deltagerbetalingen halveres på meritlæreruddannelsen fra efterår 2025, og deltagerbetaling på både meritlærer- og meritpædagoguddannelsen afskaffes fra 2030. Fra 2030 etableres nye merituddannelser til sygeplejerske og socialrådgiver uden deltagerbetaling. Også fra 2030 skabes nye efteruddannelsesstilbud (for dimittender fra afkortede uddannelser) uden deltagerbetaling, som kan påbegyndes to år efter afsluttet uddannelse. Endelig etableres en ny professionsmasteruddannelse (75 ECTS), som adskiller sig fra de nuværende kandidatuddannelser på universiteterne ved at fokusere på løsning af komplekse opgaver inden for velfærdsprofessionerne. Der udvikles i alt 4-6 nye uddannelser fra 2026, herunder en psykologfaglig overbygningsuddannelse for lærere og pædagoger.

Uddannelses- og Forskningsministeriet har allerede igangsat en revision af socialrådgiveruddannelsen, da denne skal træde i kraft ved studieoptag i sommeren 2026. Derudover vil der blive igangsat et implementeringsarbejde om 'Bedre uddannelser på sundhedsområdet' frem mod sommeroptaget 2027 samt implementeringsgrupper ift. professionsmasteruddannelser og nye praksisrettede videre- og efteruddannelsesstilbud.

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

3.7. Status på implementeringen af sundhedsreformen

SAG-2025-00681 jjc/asfp/emmj/hast

Baggrund

Udmøntningen af sundhedsreformen fra november 2024 sker løbende i form af "lovpakker", aftaler m.v. Lovpakke 1 har været i høring, og KL har afgivet høringssvar. Derudover har Sundhedsstyrelsen leveret et fagligt oplæg til afgrænsning af de opgaver, hvor myndighedsansvaret flytter fra kommuner til regioner, og som er en del af lovpakke 2. Lovpakke 2 sendes planmæssigt i høring i juni 2025, og fremsættes i oktober 2025.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager orientering om status på implementeringen af sundhedsreformen til efterretning.

Sagsfremstilling

Lovpakke 1

./.

Lovpakke 1 indeholder lovforslag om ny regional forvaltningsmodel med etablering af sundhedsråd m.v., lov om ændringer af det almenmedicinske tilbud, og en overgangslov, der indeholder de lovgivningsmæssige overgangsbestemmelser, der følger af sundhedsreformaftalen - herunder deling af aktiver og passiver i forbindelse med opgaveoverdragelsen. Lov om ny forvaltningsstruktur og lov om det almenmedicinske tilbud havde høringsfrist den 9. marts 2025 og overgangsloven havde høringsfrist den 19. marts 2025. KL har afgivet høringssvar til alle tre lovforslag.

Den vigtigste pointe fra KL's respektive høringssvar er:

1. Regionsloven: Arbejdsdelingen mellem sundhedsråd og regionsråd er uklar, og det medfører en risiko for, at beslutningskompetencen i sundhedsrådene udvandes. Der skal sikres rammer, så sundhedsrådene reelt har rum og kompetencer til at drive udvikling og omstilling i lokalområdet, som reformen lægger op til.

2. Lov om det almenmedicinske tilbud: Det bør fremgå tydeligere af lovforslaget, hvilke muligheder for indflydelse kommunerne konkret har på planlægningen og udviklingen af det almenmedicinske tilbud. Herunder hvordan det sikres, at sundhedsrådene reelt har indflydelse, givet at regionsrådene bærer det overordnede ansvar.

3. Overgangsloven: Der lægges op til at gennemføre en formuefordeling, hvorefter der overføres nettoformue fra kommunerne til regionerne baseret

på den udgiftsmæssige tyngde af de opgaver, som overføres. Det er ikke gængs praksis i forbindelse med opgaveflytninger ifølge DUT-vejledningen.

KL's bemærkninger til Sundhedsstyrelsens faglige afgrænsning for opgaveflytning

Myndighedsansvaret for en række opgaver overgår fra kommunerne til regionerne. Det drejer sig om 1. akutsygepleje 2. midlertidige pladser 3. patientrettet forebyggelse og 4. specialiseret rehabilitering og genoptræning på avanceret niveau. I den forbindelse har Sundhedsstyrelsen fået til opgave at gennemføre et fagligt arbejde, der danner grundlag for at fastlægge en nærmere afgrænsning af de opgaver, der skal overdrages til regionerne.

- ./.
- KL har haft Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til kommentering i perioden den 24.-28. februar 2025. KL har i den forbindelse nedsat en arbejdsgruppe for hvert område, med henblik på at indhente kvalificeret input til den videre proces. KL har desuden sendt papirerne til kommunerne med henblik på, at kommunerne kunne komme med skriftlige bemærkninger.

Sundhedsstyrelsens faglige afgrænsning af opgaveflytningen indgår som vurderingsgrundlag for den økonomiske forhandling i forbindelse med flytning af myndighedsansvaret.

Forårsaftale

Der skal indgås en såkaldt forårsaftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner. På den regionale bane omhandler det blandt andet dimensionering af speciallæger og loft over sygehusudgifter. Fælles for KL og Danske Regioner afklares afgrænsningen af opgaveflyttet og den tilhørende økonomi.

Aftalen forventes at blive indgået medio maj 2025. Lovforslag om opgaveflytning fremsættes i oktober 2025 og træder i kraft den 1. januar 2027.

Implementeringssamarbejde

I forlængelse af sundhedsreformen nedsætter ministeren et partnerskab mellem ministeriet, KL og Danske regioner, som skal bidrage til at understøtte den lokale implementeringsproces og den nye organisering af sundhedsvæsenet. Der vil indgå kommunale repræsentanter på direktørniveau i partnerskabet. Ministeriet præsenterer planmæssigt et kommissorium for implementeringspartnerskabet i starten af april 2025.

Arbejdet i Nordjylland

- ./.
- På baggrund af et ønske fra Kontaktudvalget er der udarbejdet en overordnet, dynamisk arbejdsplan for overgangsperioden 2025-2026, i et samarbej-

de mellem Region Nordjylland og de nordjyske kommuner, som skal understøtte implementeringen af sundhedsreformen. Arbejdsplanen vil blive opdateret og tilpasset løbende, og fungerer som et redskab til at sikre både overblik og fremdrift i reformarbejdet i overgangsårerne. Arbejdsplanen består for nuværende af syv spor, der er opdelt i nationale og tværsektorielle aktiviteter med kvartalsvis inddeling af opgaverne. Der kan være behov for at udarbejde mere detaljerede arbejdsplaner for enkelte af sporene. Kontaktudvalget behandlede arbejdsplanen på deres møde den 14. marts.

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

KKR Nordjylland var der enighed om, at det er vigtigt at sikre en god dialog i kommunerne i forhold til de forestående aftaler. Samtidig var der et ønske om at bevare det gode nordjyske samarbejde, og at der arbejdes for at sikre fælles forberedelse af møderne i de kommende sundhedsråd.

3.8. Orientering – Aftale om Rød løber til produktionsvirksomheder

SAG-2025-00681 anha/hast

Baggrund

Regeringen præsenterede den 25. oktober 2024 Aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder. Formålet er at sikre attraktive og konkurrencedygtige rammevilkår for produktionsvirksomheder. Det skal ske gennem oprettelse af "Én indgang" for virksomhederne samt udpegning af fem industri-parker målrettet produktionsvirksomheder. Baggrunden for udspillet er implementering af EU-forordningen Net Zero Industry Act og anbefalinger fra Life Science Rådet.

Lovforslaget om rød løber for produktionsvirksomheder - "Lov om én indgang for etablering og udvidelse af produktionsanlæg og om statslig udpegning af industriparker" - har været i høring i januar 2025 og forventes fremsat i april 2025.

KL og Erhvervsministeriet har længe været i dialog om at styrke samarbejdet om en hurtigere og mere smidig sagsbehandling. På den baggrund er der udarbejdet et konklusionspapir, hvor det blandt andet fremgår, at Erhvervsministeriet og KL løbende vil se på, hvordan erhvervsfremmesystemet, fra Virksomhedsguiden og erhvervshusene til den lokale erhvervsservice i kommunerne, kan være med til at understøtte indsatserne i regi af rød løber på tværs af kommunale og statslige myndigheder.

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Lovforslaget har to overordnede fokusområder: Én indgang og Industripar-ker. Særligt Én indgang forventes at få betydning for alle kommuner, da alle produktionsvirksomheder, som lever op til minimum ét af de fastsatte kriteri-er der er beskrevet nedenfor, vil være målgruppen for Erhvervsstyrelsens Én indgang.

Én indgang for produktionsvirksomheder

Én indgang i Erhvervsstyrelsen bliver et tilbud til produktionsvirksomhederne i hele landet, som lever op til de fastsatte kriterier.

Produktionsvirksomheder får i Én indgang:

- Én fast kontaktperson på tværs af kommuner og statslige myndigheder.
- Én samlet procesplan med oversigt over alle nødvendige tilladelser, di-spensationer m.v.
- Lovfastsatte sagsbehandlingslofter på 9-12 måneder (dog op til 18 mæne-der i særlige tilfælde).

Én indgang vil gælde alle produktionsvirksomheder, der lever op til de valgte kriterier:

- Virksomheder, der fremstiller nettonul-teknologier (NZIA-forordningen), f.eks. solceller, vindmøller, energieffektivt køle-/varmeudstyr, m.m.
- Virksomheder med "komplekse projekter" om at udvide eller etablere pro-duktion, dvs. tilladelser, dispensationer og lignende til at etablere eller ud-videre produktion skal indhentes både i stat og i kommune.
- Virksomheder, der vil foretage en investering på min. 100 mio. kr. i udvi-delse eller etablering af produktion.
- Virksomheden ønsker at etablere sig i en industripark.

One stop-shoppen overtager ikke ansvaret for opgaverne, men får alene en koordinerende funktion. Shoppen vil dog i særlige tilfælde kunne overtage kommunale opgaver, hvis der er kommunalt ønske om det.

Industriparker forbeholdt produktionserhverv

- ./.
- Regeringen vil udpege fem nye industriparker for produktionsvirksomheder efter indmeldinger fra kommuner. Industriparkerne skal have adgang til (eller planlagt for) den nødvendige erhvervsmæssige infrastruktur som el, vand, transport og afledning af spildevand. Parkerne vil desuden blive vurderet ud fra en række kriterier, som er beskrevet i vedlagte præsentation. Industriparkerne vil blive markedsført internationalt af Invest in Denmark un-der Udenrigsministeriet.

Der er åbnet for kommunale indmeldinger den 10. marts 2025. Efter indmeldelsesrunden vil Erhvervsstyrelsen gå i dialog med kommunerne om de indmeldte arealer, blandt andet i forhold til perspektiverne for at understøtte udviklingen af erhvervsinfrastrukturen omkring de indmeldte arealer.

Der nedsættes et erhvervspanel med repræsentanter for virksomheder og erhvervsorganisationer til at kvalificere arbejdet. KL deltager i erhvervspanelet.

Erhvervsministeriet lægger op til dialog med kommunerne om et servicetjek af love og regler om udstedelse af tilladelser til at udvide og etablere produktion. Formålet med servicetjekket er regelforenkling.

Der er i lovforslaget indarbejdet hjemmel til tværkommunal delegation af opgaver inden for udvalgte paragraffer i Byggeloven, Lov om naturbeskyttelse, Lov om miljøbeskyttelse, Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter samt Beredskabsloven.

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

4. Punkter til næste møde

4.1. Sager til næste møde

SAG-2025-00681 hast

Indstilling

Det indstilles, at KKR Nordjylland tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Næste møde i KKR Nordjylland afholdes den 20. juni 2025.

Følgende sager forventes behandlet på mødet:

- KKR fremadrettet

Beslutning

KKR Nordjylland tog sagen til efterretning.

Ønske om en temadrøftelse af udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområdet på det kommende møde i KKR.

5. Eventuelt